

Kleine zusje is misschien de sterkste

Schakende broers, daar zijn veel anekdotes over. Een leuke vind ik die over Roel Zuidema, een amateurschaker uit Zeist. Hij won eens in een simultaan van Jan Timman en zei toen: "U moet de groeten hebben van mijn broer, die is nog sterker dan ik." Dat klopte, broer Coen Zuidema was kampioen van Nederland in 1972, met een half punt voorsprong op Timman. Erg is, als mensen zeggen: mijn kleine zusje is nog sterker. In Groningen is dat echter actueel. De zestienjarige Jordan van Foreest is daar de held, hij is de jongste grootmeester van Nederland. Maar menig fan van de familie zegt: zijn broer Lucas (veertien) is talentvoller. De nog grotere fans zeggen: wacht maar op het zusje Machteld (acht jaar), die wordt wereldtop. Het gezin bestaat verder uit Pieter (dertien), Tristan (tien) en Nanne (tweelingbroer van Machteld). Ratingcijfers wijzen uit dat Lucas en zelfs Machteld inderdaad op de koers van hun grootmeesterlijke broer zitten. Bij een meisje van acht kun je niet voorspellen hoe zich dat gaat ontwikkelen. Maar kenners zeggen: zij voert verschrikkelijke combinaties uit. Nou ja, kenners... Groningse fans.

Het jaarlijkse kerstfestival in Groningen (traditie sinds 1963) had dit jaar als kers op de taart een match van de tweede Van Foreest, dus Lucas, tegen de ervaren grootmeester Sipke Ernst. Ernst was nog duidelijk de sterkste. Maar, zo weet iedereen in Groningen, over twee jaar zal dat anders zijn. En nog een paar jaar later, hoed u dan voor de vreselijke Machteld.

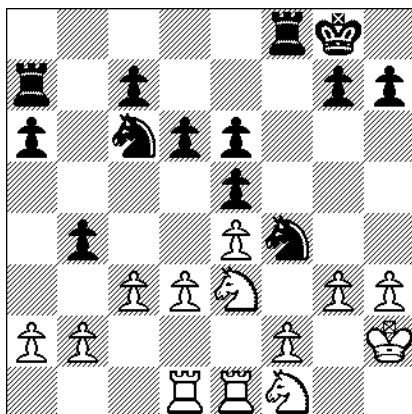
Van Foreest-Ernst

Schaakfestival Groningen 2015 University Challenge – partij 3

**1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5 4.0-0 d6 5.c3 Pf6 6.d3 a6 7.Lb3 La7 8.Pbd2 0-0 9.h3 Le6
10.Te1 Lxb3 11.Dxb3 Dd7 12.Pf1 Ph5 13.Le3 Tfe8**

Een wat vreemde keuze, maar zwart krijgt geen nadeel van zijn toren op a7. Het Italiaans is in de negentiende eeuw ontwikkeld als hyperagressief, maar levert tegenwoordig tamme partijen op.

**14.Lxa7 Txa7 15.Tad1 De6 16.Dxe6 fxe6 17.P3d2 Pf4 18.Pc4 b5 19.Pce3 b4 20.Kh2 Tf8
21.g3**

Als het paard nu teruggaat naar g6, of via h5 naar f6, dan kun je net zo goed meteen de remise tekenen. Ernst bedenkt echter een leuk offer.

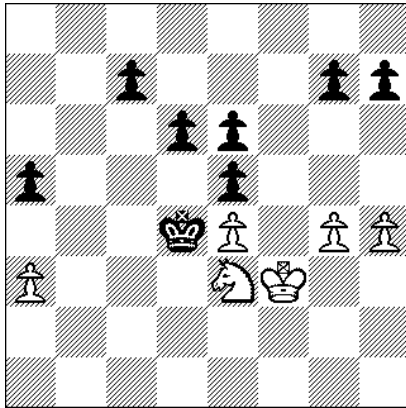
21...Pxd3 22.Txd3 Txf2+ 23.Kh1 Txb2

Drie pionnen voor een stuk. De vierde die volgt is tijdelijk Vuistregel: hoe dichter je bij het eindspel komt, hoe belangrijker de pionnen worden ten opzichte van het stuk.

**24.Td2 bxc3 25.Txb2 cxb2 26.Tb1 Tb7 27.Pd1 Kf7 28.Txb2 Txb2 29.Pxb2 Pb4 30.a3 Pc2
31.Pc4 Ke7 32.Pfe3**

Indachtig de genoemde vuistregel is het misschien beter om twee tegen een paard te houden in plaats van een tegen nul. Op Schaaksite.nl schrijft Dimitri Reinderman dat wit beter meteen met zijn koning kan gaan lopen. Dat blijkt in het vervolg zijn grootste probleem, de zwarte koning is veel eerder bij het strijdtoneel dan de witte.

32...Pxe3 33.Pxe3 Kd7 34.Kg2 Kc6 35.Kf3 Kc5 36.h4 a5 37.g4 Kd4

38.g5

Reinderman schrijft dat het mooi was geweest als wit hier had gekozen voor 38.Ke2 Kxe4 39.Pc4 a4 40.Pb2 en wit heeft tenminste ook een troef. Zwart staat volgens hem dan nog wel gewonnen, maar de spelers probeerden het na afloop nog een paar keer en steeds won Van Foreest met wit. Het is dus een gevaarlijke stelling met wederzijdse kansen.

38...Kd3 39.Pg4 c5 40.Kf2 c4 41.Ke1 Kxe4 42.Kd2 Kf3

Wit geeft het op. Zwart kan zelfs rustig de h- en g-pion oprapen voor met zijn pionnen te gaan lopen. Na het listige 43.Pf6 (die mag zwart niet pakken) gaat zwart meteen aan de slag met 43...e4 en is het heel snel afgelopen.

Johan Hut

2 januari 2016

Gooi- en Eemlander, Noord-Hollands Dagblad, Haarlems Dagblad/IJmuider Courant, Leidsch Dagblad